Súd:	Okresný súd Trnava
Spisová značka:	37C/21/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2113202490
Dátum vydania rozhodnutia:	29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Igor Malý
ECLI:	ECLI:SK:OSTT:2015:2113202490.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Malým, v právnej veci žalobcu v 1. rade: Z.. H. K., nar. XX.X.XXXX, žalobkyne v 2. rade: G. K., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, a žalobkyne v 3. rade: X. K., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom Y. XXX, všetci zastúpení spoločnosťou Pacalaj, Palla a partneri, s.r.o., IČO: 36 857 548, so sídlom Námestie SNP 3, Trnava, proti žalovanému v 1. rade: Z. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom W. 5709/1, Trnava, zastúpený JUDr. Petrom Wolfom, advokátom so sídlom Mierové nám. 2, Galanta, a žalovanému v 2. rade: Komunálna poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, zastúpený JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto:

r o z h o d o l :

Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu vo výške 13.000,00 €, a to do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu vo výške 13.000,00 €, a to do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobkyni v 3. rade sumu vo výške 8.000,00 €, a to do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh voči žalovanému v 1. rade zamieta.

Súd návrh voči žalovanému v 2. rade zamieta.

Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcom náhradu trov konania a právneho zastúpenia vo výške 1.320,17 €, a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku na účet spoločnosti Pacalaj, Palla a partneri, s.r.o., právneho zástupcu žalobcov.

Žalobcovia v 1. až v 3. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému v 2. rade náhradu trov konania a právneho zastúpenia vo výške 263,26 €, a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku k rukám JUDr. Felixa Neupauera, právneho zástupcu žalovaného v 2. rade.

Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť Slovenskej republike, na účet tunajšieho súdu, súdny poplatok vo výške 2.040,00, € a to do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobcovia návrhom došlým dňa 5.2.2013 žiadali aby súd uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu vo výške 15.000,00 €, žalobkyni v 3. rade sumu vo výške 10.000,00 €, a trovy konania, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Uviedli že v konaní pred

Okresným súdom Piešťany sp.zn. 1T/25/2012 bol žalovaný v 1. rade odsúdený trestným rozkazom zo dňa 12.4.2012 (právoplatný) za prečin usmrtenia, prečin ublíženia na zdraví a za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, ktoré spáchal dňa 15.1.2011 v čase o 23,50 hod. na ceste III. triedy v Obci Dolné Zelenice - žalovaný v 1. rade spôsobil prečinom usmrtenia smrť neplnoletého dieťaťa žalobcov v 1. a 2. rade a sestry žalobkyne v 3. rade, Martiny Ochotníckej, nar. 15.11.1995; žalovaný v 1. rade spôsobil prečinom ublíženia na zdraví tiež ťažkú ujmu na zdraví žalobkyni v 3. rade. Žalobcovia v 1. a 2. rade ako pozostalí rodičia a žalobkyňa v 3. rade ako pozostalý súrodenec sa v konaní domáhajú voči žalovanému v 1. rade náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená trestným činom žalovaného v 1. rade - usmrtením Martiny Ochotníckej. Poukázali na znenie § 11, ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy, § 13, ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie a ods. 2 podľa ktorého pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch; podľa ods. 3 výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Uviedli ďalej že dňa 15.1.2011 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej bola usmrtená bez svojho zavinenia Martina Ochotnícka, v čase spáchania trestného činu zo strany žalovaného v 1. rade mala 15 rokov. Rodičia ju milovali, sestra zbožňovala a veľmi si s ňou vychádzala; rodina bola usporiadaná, harmonická, úplná a fungujúca, jej členovia mali medzi sebou silné citové väzby. Situácia sa zmenila v okamihu dopravnej nehody, kedy došlo zo strany žalovaného v 1. rade k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov, konkrétne k porušeniu práva na súkromie žalobcov a na ich riadny rodinný život - usmrtením Martiny Ochotníckej došlo k tak závažnému narušeniu a zásahu do súkromia celej rodiny, že takúto ujmu nemožno prakticky nijako odčiniť, uvedeným činom došlo k fatálnej a enormnej deštrukcii rodinných a interpersonálnych vzťahov žalobcov, ktorí si uvedomujú že akákoľvek peňažná náhrada nie je náhradou za stratený život, ale slúži len na zmiernenie následkov tejto ujmy. Žalobcovia s nebohou zdieľali spoločnú domácnosť, a protiprávnym konaním zo strany žalovaného v 1. rade došlo k zásahu do súkromia žalobcov, po ktorom navždy stratili možnosť viesť rodinný a súkromný život so svojou dcérou / sestrou. Medzi žalobcami a nebohou existovali silné rodinné, sociálne, morálne, citové a kultúrne putá vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Žalobcovia prežívali z nečakanej smrti nebohej nevýslovný smútok, zúfalstvo, šok, hrôzu, stres, úzkosť a beznádej; žalobcovia sa i niekoľko rokov po tragédii nevedia vyrovnať so smrťou nebohej, traumu prekonávajú len s ťažkosťami. Z uvedeného je zrejmé, že a) žalovaný v 1. rade je pôvodcom protiprávneho zásahu - porušenie povinností, b) vznik ujmy na strane žalobcov vyplýva z povahy a okolností spáchania skutku - trestného činu, c) existuje príčinná súvislosť medzi konaním žalovaného v 1. rade (porušením povinnosti) a vznikom ujmy na strane žalobcov, d) zodpovednosť žalovaného v 1. rade je založená na objektívnom princípe. Protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov, a tým k intenzívnemu a mimoriadnemu zásahu do ich osobnostných práv, do práva na súkromie a rodinný život, pričom následky nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma, čo vyplýva i z okolností prípadu a vysokej intenzity nepriaznivého konania žalovaného v 1. rade, ktorý je nereparovateľný; vzniknutá trauma je prakticky neodstrániteľná. Poukázali na skutočnosť že žalovaný v 1. rade sa nepokúsil z vlastnej iniciatívy o poskytnutie satisfakcie pre žalobcov, týchto nekontaktoval, osobitne neprejavil ľútosť nad svojim skutkom. Naviac žalovaný v 1. rade svojim skutkom spôsobil tiež ťažké ublíženie na zdraví žalobkyni v 3. rade, čo len umocnilo žiaľ a nešťastie ktoré postihlo rodinu žalobcov. (Žalobcovi si v konaní uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená v dôsledku usmrtenia neplnoletej dcérky / sestry Martiny Ochotníckej zo strany žalovaného v 1. rade.) S poukazom na uvedené skutočnosti a aspekty sú podľa žalobcov nimi uplatňované nároky dôvodné, opodstatnené a spravodlivé. Poukázali tiež na to že žiaľ a smútok nad stratou člena rodina však zostáva nesmierny, žalobcovia budú poznačení po zvyšok života, naviac smrť blížneho je na najvyššom mieste všetkých druhov strát v ľudskom živote a spôsobí pozostalým (hlavne rodičom a súrodencom), najväčšie možné utrpenie.

K návrhu priložili žalobcovia trestný rozkaz Okresného súdu Piešťany sp.zn. 1T/25/2012 zo dňa 12.4.2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1 Cdo 77/2009 zo dňa 27.10.2012.

Žalovaný v 1. rade sa k návrhu vyjadril -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- podaním došlým súdu dňa 15.5.2013 v ktorom uviedol že nárok uplatnený žalobcami nemožno poprieť vzhľadom na následok ktorý bol spôsobený, avšak kritériom pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú okrem následku aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že z priebehu nehodového deja, z poškodenia auta, podľa miesta nájdenia obete dopravnej nehody a poškodeného Jakuba Záhoráka (mimo havarovaného vozidla) je zrejmé, že následkom zotrvačnej sily boli telá obete a poškodeného Jakuba Záhoráka vymrštené cez zadné sklo auta z dôvodu, že uvedené osoby neboli na zadných sedadlách pripútané bezpečnostným pásom napriek skutočnosti že zákon takúto povinnosť ukladá, pričom použitie bezpečnostných pásov mohlo život Martiny Ochotníckej zachrániť. Spoluzodpovednosť obete dopravnej nehody na tragických následkoch v nadväznosti na nepoužitie bezpečnostných pásov nemožno vylúčiť, a je potrebné v spojení s určením výšky nemajetkovej ujmy ho zohľadniť. Poukázal ďalej na skutočnosť že išlo o nedbanlivostný zásah žalovaného v 1. rade, čo má zásadný vplyv na určovanie výšky náhrady - náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch má satisfakčný účel, ale jej plnením nemôže dôjsť k „skutočnej" náprave, preto by nemala byť táto forma použitá v rozsahu ktorý by zásadným spôsobom ovplyvnil život osoby, ktorá k jej vyplateniu bola zaviazaná (tým že jej výška by bola pre žalovaného v 1. rade likvidačná); žalovaný v 1. rade mal v pozícii strojný pracovník (ktorej zodpovedá jeho vzdelanie mechanik a nastavovač obrábacej linky a strojov) mesačný príjem 500,00 €, čo by pri záväzku spolu 40.000,00 € ako náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch žalovaný v 1. rade musel po dobu 80 mesiacov (6 a pol roka) celým svojim mesačným zárobkom splácať žalobcom, naviac žalovaný v 1. rade je nemajetný, teda nevlastní žiadnu nehnuteľnosť a ani hnuteľnú vec vyššej hodnoty (ktorých speňažením by záväzok mohol pokryť). Podľa žalovaného v 1. rade sa výška náhrady nemajetkovej ujmy podľa bežnej praxe súdov pohybuje v rozmedzí od 6.000,00 € do 10.000,00 €, v závislosti od okolností konkrétneho prípadu. Na záver uviedol že nepopiera nárok žalobcov čo do dôvodu, sám však nedokáže v prípade zaviazania ho k náhrade nemajetkovej ujmy v požadovanej výške plniť - uvedomuje si dôsledky tragickej havárie a následky ktoré ňou spôsobil rodinným príslušníkom zosnulej, jedinou možnosťou na získanie finančných prostriedkov na tento účel je však u žalovaného v 1. rade pomoc rodiny; v jeho možnostiach by bolo poskytnutie nemajetkovej ujmy po 6.000,00 € pre každého zo žalobcov v 1. a 2. rade a 3.000,00 € pre žalobkyňu v 3. rade.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 2.9.2013 uviedol že žiada aby súd žalovaného v 1. rade zaviazal povinnosťou uhradiť žalobcom v 1. a v 2. rade sumou vo výške 15.000,00 € a žalobkyni v 3. rade 10.000,00 € s ohľadom na skutočnosť, že následkom dopravnej nehody ktorú spôsobil žalovaný v 1. rade dňa 15.1.2011 zomrela Martina Ochotnícka, dcéra žalobcov v 1. a v 2. rade a sestra žalobkyne v 3. rade - uvedenou udalosťou utrpeli žalobcovia citovú ujmu, prišlo k závažnému narušeniu a zásahu do ich súkromia, a vzhľadom na charakter a závažnosť tejto ujmy nie je postačujúce iné zadosťučinenie ako vyjadrené v peniazoch. Uviedol že nesúhlasí s tvrdením žalovaného v 1. rade o spoluzavinení pri dopravnej nehode Martiny Ochotníckej, nakoľko spoluvina nikdy preukázaná nebola; ak aj by v čase nehody Martina Ochotnícka nebola pripútaná na sedadle, v čase nehody nebola plnoletá (mala 15 rokov), a v takomto prípade za dodržanie pravidiel cestnej premávky zodpovedá vodič, naviac k nehode prišlo v čase krátko po nastúpení do vozidla (po jednom kilometri), v takomto krátkom časovom úseku ani nebola Martina Ochotnícka schopná v cudzom motorovom vozidle sa pripútať, nebolo tiež preukázané že by ju žalovaný v 1. rade ako vodič o tomto poučil.
Právny zástupca žalovaného v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 2.9.2013 uviedol že žalovaný v 1. rade uznáva oprávnenosť nároku žalobcov, avšak nie výšku nárokov - navrhuje zaplatiť žalobcom v 1. a v 2. rade po 6.000,00 € a žalobkyni v 3. rade 3.000,00 €. Poukázal na skutočnosť že Martina Ochotnícka svojím počínaním nespôsobila nehodu, ale mala spoluzodpovednosť pri vzniku následkov ako dôsledku nehody tým, že nebola pripútaná. Vzhľadom k tomu že žalovaný v 1. rade bol poistený poistným zmluvným poistením v Komunálnej poisťovni, a.s. navrhol aby súd túto spoločnosť pribral ako ďalšieho účastníka na strane žalovaného.

Uznesením č. 37C/21/2013-48 zo dňa 2.10.2013, v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trnave č. 25Co/34/2014-59 zo dňa 4.2.2014 súd návrh žalovaného v 1. rade na pribratie Komunálnej poisťovne, a.s. do konania ako ďalšieho účastníka zamietol.

Súd si pre svoje rozhodnutie zadovážil ďalej rozsudok súdneho dvora zo dňa 24.10.2013, text písomného vyjadrenia SR vo veci prejudiciálneho konania C - 22/12.

Žalobcovia -prostredníctvom svojho právneho zástupcu- prednesom pred súdom dňa 16.7.2014 požiadali aby súd rozhodol o pribratí spoločnosti Komunálna poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava do konania na strane žalovaného, t.j. rozšíril okruh účastníkov na strane žalovaného, a to vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v 1. rade bol v čase nehody poistený povinným zmluvným poistením v Komunálnej poisťovni, a.s. Vienna Insurance Group. Uznesením č. 37C/21/2013-75 zo dňa 19.8.2014 súd pripustil, aby do konania na strane žalovaného ako ďalší účastník konania pristúpila spoločnosť Komunálna poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava.

Žalovaný v 2. rade sa k návrhu vyjadril podaním došlým súdu dňa 6.11.2014 v ktorom uviedol že nie je daná jeho pasívna vecná legitimácia. Podľa § 4, ods. 2 zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody, pričom v tomto ustanovení je taxatívne vymedzený okruh nárokov ktoré má za poisteného uhradiť poisťovateľ z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla; tento presne vymedzený okruh nárokov potvrdzuje aj § 5, ods. 1, písm. d) zákona o PZP (ak poistná zmluva neustanovuje inak, poisťovateľ nenahradí za poisteného škodu, ak ide o zodpovednosť za škodu ktorú poistený uhradil alebo sa zaviazal uhradiť nad rámec ustanovený osobitnými predpismi, pričom v poznámke pod čiarou je uvedený odkaz na § 442 až 449 Občianskeho zákonníka - je teda zrejmé že nároky ktoré má poistený a podľa § 15 zákona o PZP aj priamo poškodený voči poisťovateľovi nezahŕňajú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch). Právo na náhradu nemajetkovej ujmy je v slovenskom právnom poriadku upravené v § 13 Občianskeho zákonníka, a predstavuje osobitné právo fyzickej osoby ktorej bolo zasiahnuté do práva na ochranu osobnosti, pričom právo na náhradu nemajetkovej ujmy má dotknutá osoba až po splnení ďalších podmienok. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z povinného zmluvného poistenia teda nie je zahrnuté v § 4, ods. 2 zákona o PZP, nie je dané ani vymedzením rozsahu náhrady škody, resp. nemajetkovej ujmy Občianskym zákonníkom, pričom nemajetková ujma nie je škodou. Čo sa týka žalobcami spomínanej judikatúry ESD je potrebné zdôrazniť, že pri rozhodovaní o nároku poškodeného sa súdy SR riadia predovšetkým právnymi predpismi SR ako základným prameňom právneho systému - ESD nemá kompetenciu vykladať vnútroštátne predpisy, pokiaľ nie sú v rozpore s konkrétnym nariadením alebo smernicou EÚ. V Rozhodnutí ESD z 24.10.2013 vo veci C- 22/12 (na ktoré sa žalobcovia odvolávajú) sa uvádza že právne predpisy týkajúce sa zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami sa majú vykladať vtom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej (EDS napr. v rozsudku Farrell C -356/05 uviedol že povinnosť poistného krytia cestujúcich je definovaná právnymi predpismi Spoločenstva, rozsah odškodnenia upravuje predovšetkým vnútroštátne právo) - vzhľadom na uvedené je zrejmé, že určenie rozsahu odškodnenia obetí pri dopravných nehodách je vyhradené pre členské štáty EÚ. Poukázal ďalej na skutočnosť že slovenská právna úprava zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla pod pojmom škoda nerozumie nemajetkovú ujmu, teda ujmu ktorú je povinná uhradiť osoba ktorá zásah do osobnostných práv spôsobila, naopak tieto pojmy striktne odlišuje. Náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravený v § 4 zákona o PZP, preto žalobcovia nemajú nárok na túto náhradu od žalovaného v 2. rade (a to ani po vydaní rozhodnutia ESP C- 22/2012, nakoľko uvedené rozhodnutie je záväzné len inter partes / medzi stranami sporu, a vzhľadom na odlišné rozhodné právo, ktoré je aplikovateľné v danej veci, ho nemožno použiť ako argumentáciu v tejto prejednávanej veci). V ďalšom poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, z ktorých je zrejmý názor o nedostatku pasívnej legitimácie poisťovne v obdobných sporoch - Okresný súd Humenné vylúčil konanie vo veci nemajetkovej ujmy na samostatné konanie len voči škodcovi (nie teda poisťovni), Krajský súdu v Trnave uviedol že „bude potrebné dôsledne odlíšiť pasívnu legitimáciu poisťovne vo vzťahu k uplatneným nárokom vyplývajúcim z náhrady škody vo vzťahu k uplatnenému nároku náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá zrejme nebola predmetom poistenia", Krajský súdu v Banskej Bystrici uviedol že „Zák.č. 381/2001 Z.z. v § 4, ods. 1 vymedzuje rozsah poistenia zodpovednosti, ktorým treba rozumieť zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve... ani z poistnej zmluvy, ani zo znenia zákona nevyplýva, že by pod pojem škoda bolo možné podriadiť aj nemajetkovú ujmu. § 4, ods. 2 explicitne vymenúva aké právo poistenému z poistenia vyplýva vo vzťahu k poisťovateľovi, ktorý za neho hradí poškodenému preukázané nároky. Uplatnenie nároku v zmysle § 13 OZ logicky a systematicky nespadá pod úpravu náhrady škody a spadá pod právne prostriedky na ochranu práv na ochranu osobnosti. V tomto prípade právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch

predstavuje peňažnú satisfakciu, nie náhradu škody...“; otázka pasívnej legitimácie poisťovne v prípade uplatnenia práva na náhradu nemajetkovej ujmy z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla už v minulosti tvorila predmet rozhodovacej praxe súdov, z odôvodnenia ktorých je zrejmé že súdy zamietli žalobu voči poisťovniam z dôvodu, že nebola daná ich pasívna legitimácia v prípade uplatneného práva na ochranu osobnosti podľa § 11 Občianskeho zákonníka.
K vyjadreniu priložil žalovaný v 2. rade texty Uznesenia Navyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30 Cdo 3906/2011, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 15Co/171/2012.

Právny zástupca žalobcov na pojednávaní konanom dňa 19.1.2015 uviedol že rozsudok Európskeho súdneho dvora č. C 22/12 sa týka náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch - z uvedeného rozhodnutia vyplýva, že je možné aby na jej úhradu bola zaviazaná aj poisťovňa u ktorej bolo dojednané zmluvné poistenie (čo sa týka rozhodnutí na ktoré žalovaný v 2. rade poukazuje, všetky sú staršie ako citovaný rozsudok Európskeho súdneho dvora, preto nie je možné nimi argumentovať); rozhodnutie C 22/12 rieši obdobný prípad ako v súdenej veci. Poukázal na skutočnosť že poisťovňa je povinná platiť náhradu za škodu na zdraví, medzi ktoré je možné včleniť aj nemajetkovú ujmu.
Právny zástupca žalovaného v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 19.1.2015 uviedol že z článku 46 a 48 rozhodnutia C 22/12 zodpovednosť poisťovne (žalovaného v 2. rade) vyplýva - v rozhodnutí je riešená škoda a jej náhrada, a aj keď v zákone o PZP nie je táto problematika konkrétne riešená, povinnosť náhrady škody vyplýva z ustanovení občianskeho zákonníka.
Splnomocnený zástupca žalovaného v 2. rade na pojednávaní konanom dňa 19.1.2015 uviedol že nie je vo veci pasívne legitimovaný z dôvodu, že náhrada za nemajetkovú ujmu nespadá pod ustanovenie § 4, ods. 2 PZP, z čoho vyplýva že nárok nie je upravený vnútroštátnym právom tak ako to vyžaduje rozsudok C 22/12.
Žalobkyňa v 2. rade na pojednávaní konanom dňa 19.1.2015 uviedla že od nehody pri ktorej zahynula jej dcéra má celá rodina psychické problémy, chodia k lekárom a liečiteľom, aby sa dostali zo stresu. Nebohá Martina mala 15 rokov, bývala s rodinou, boli v dennom kontakte, vzťahy medzi nimi boli dobré, žalobkyňa v 2. rade mala s nebohou veľmi dobrý vzťah, rozumeli si, ich vzťah bol skôr kamarátsky ako rodičovský. Po nehode bola žalobkyňa v 2. rade v zlom psychickom stave, odbornú psychickú pomoc však nevyhľadala (chodila a chodí k liečiteľom), pomoc psychológa takisto nevyhľadala; na cintorín chodí denne. V máji 2013 sa jej narodila dcéra Nika, má ešte dcéru Katarínu. Smrť Martiny stále neprekonali, nie sú s ňou vyrovnaní, jej detská izba ostala tak ako bola v čase jej smrti.
Na otázku sudcu uviedla že peniaze použije na liečiteľov, lieky, kahance a pod.
Na otázku právneho zástupcu žalovaného v 1. rade žalobkyňa v 2. rade uviedla sa snaží lieky neužívať.
Žalobkyňa v 3. rade na pojednávaní konanom dňa 19.1.2015 uviedla že bola takisto účastníčkou nehody pri ktorej zahynula jej sestra Martina - mala poranenú hlavu, preto o smrti Martiny sa dozvedela až približne mesiac a pol po nehode (nebola ani na pohrebe, so sestrou sa nemohla rozlúčiť). Žalobkyňa v 3. rade a nebohá Martina spoločne vyrastali, mali izby vedľa seba, obe bývali doma; s Martinou mali veľmi dobrý vzťah, boli ako rovesníčky, mali spoločných kamarátov, trávili spolu veľa času. Približne rok po smrti Martiny chodila žalobkyňa v 3. rade k psychologičke raz za týždeň, lieky nebrala, psychiatrickú pomoc nepotrebovala.
Na otázku sudcu žalobkyňa v 3. rade uviedla že sumu ktorú požaduje by použila na opätovnú návštevu psychologičky.
Na otázku právneho zástupcu žalovaného v 1. rade žalobkyňa v 3. rade uviedla že s návštevami u psychologičky skončila z dôvodu, že jej to nevyhovovalo kvôli škole.

Žalovaný v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 25.2.2015 uviedol že je pravdou, že zapríčinil nehodu v dôsledku ktorej zomrela Martina Ochotnícka - túto skutočnosť ľutuje, ospravedlnil sa rodine krátko po nehode; bol mu vymeraný trest v dĺžke 30 mesiacov (za dobré správanie bol prepustený po 16 mesiacoch). Žalovaný v 1. rade má vyštudovanú strednú školu v odbore mechanik, obrábač, nastavovač strojov, od 23.1.2015 je zamestnaný (na dobu určitú jedného roka) s platom 750,00 € v čistom; nevlastní žiaden hnuteľný majetok vyššej hodnoty (auto, motorka a pod.), žiadne nehnuteľné veci, býva v byte so svojou matkou a sestrou. Podľa žalovaného v 1. rade nie je reálne aby zaplatil žalobcami požadovanú sumu, nakoľko nemá žiadne finančné prostriedky - navrhoval zaplatiť žalobcom v 1. a v 2. rade po 6.000,00 €, a žalobkyni v 3. rade 3.000,00 €.

Žalobca v 1. rade na pojednávaní konanom dňa 25.3.2015 uviedol že po dopravnej nehode pri ktorej zahynula jeho dcéra Martina sa zmenil celej rodine život, nakoľko predtým žili rodinným životom, chodili

na oslavy, dovolenky a pod. - po úmrtí dcéry mal žalobca v 1. rade veľké problémy so psychikou, bol stále v strese, aj s odstupom času stále hľadal v dome dcéru (až neskôr si uvedomil že sa jedná o definitívnu a nezvrátiteľnú skutočnosť). V čase nehody robil žalobca v 1. rade predsedu družstva, približne 2 roky po úmrtí Martiny z dôvodu psychických problémov bol nútený odstúpiť (momentálne pracuje ako vedúci kuchyne). Úmrtie dcéry považuje za ťažké aj z dôvodu, že ako rodičia mali očakávania že sa dcéra o nich postará v starobe, pomôže im.
Na otázky sudcu žalobca v 1. rade uviedol že bezprostredne po nehode sa začal liečiť na psychiatrii (ambulantne), mal a má predpísané lieky na ukľudnenie; viac sa zameriava na pohovory na ktoré chodí k psychológovi približne každý týždeň. Vzťah medzi ním a nebohou bol veľmi dobrý, dcéra všade chodievala s rodinou, neboli s ňou žiadne problémy; izba maloletej ostala takmer nedotknutá, nedokážu v nej nič zmeniť. Na cintorín chodieva občasne, na radu psychológa návštevy cintorína obmedzil, ťažko nesie skutočnosť že denne chodieva okolo miesta tragédie. Od úmrtia Martiny sa mu zhoršil zdravotný stav (problémy so žalúdkom a s tlakom). Priznané peniaze by použil na liečbu, resp. na návštevy psychológa, tiež na splácanie hypotéky (nakoľko z dôvodu psychických problémov si netrúfa odísť pracovať do výhodnejšie plateného zamestnania).

Právny zástupca žalobcov v záverečnej reči uviedol že základ a dôvod návrhu nebol účastníkmi spochybňovaný; výška ktorú požadujú jednotliví žalobcovia je primeraná. Podľa žalobcov je pasívne legitimovaný tiež žalovaný v 2. rade, nakoľko náhrada nemajetkovej ujmy je v zmysle príslušných smerníc ES krytá povinným zmluvným poistením, pretože ju upravuje vnútroštátne právo, a to v § 11 Občianskeho zákonníka; smernice ES nerozlišujú medzi pojmami nemajetková ujma a škoda. Poukázal na skutočnosť že prípadné iné záväzky žalovaného v 1. rade nemajú vplyv na nároky uplatňované žalobcami v konaní.
Právny zástupca žalovaného v 1. rade v záverečnej reči uviedol že dôvod pre ktorý bola podaná žaloba nespochybňujú. Čo sa týka výšky náhrady uviedol že okrem následku -keď smrť Martiny Ochotníckej je nezvrátiteľnou udalosťou- je potrebné prihliadať aj k okolnostiam ku ktorým pri jej usmrtení prišlo, a to že v čase dopravnej nehody nebola pripútaná, čo jej za istých okolností mohlo zachrániť život, žalovaný v 1. rade uvedený čin spáchal z nedbanlivosti, a tiež je potrebné prihliadnuť k pomerom žalovaného v 1. rade, nakoľko uplatňovaná výška nemajetkovej ujmy je neúmerne vysoká, pre žalovaného v 1. rade likvidačná. Poukázal tiež na skutočnosť, že aj keď zásah do života žalobcov vznikol a nedá sa zvrátiť, vzhľadom na skutočnosť že nepodstúpili psychiatrickú alebo inú liečbu nebol taký výrazný.
Právny zástupca žalovaného v 2. rade v záverečnej reči uviedol že ako poisťovateľ podľa zákona o povinnom zmluvnou poistení nie je v tomto prípade pasívne legitimovaný, nakoľko krytie nárokov vzniknutých z náhrady nemajetkovej ujmy zákon o PZP neupravuje. Poukázal na skutočnosť že smernice ES nie sú právne záväzné pre jednotlivé osoby (tzn. pre účastníkov konania), majú vzťah a sú záväzné len pre členské štáty (na rozdiel od nariadení ktoré sú priamo záväzne pre všetky osoby). Slovenský právny poriadok, konkrétne zákon o PZP, nezahŕňa povinnosť poisťovateľa hradiť poistné z titulu náhrady nemajetkovej ujmy, takáto skutočnosť nie je reflektovaná ani v samotných poistných zmluvách - zo znenia zákona je zrejmé, že poisťovňa je povinná kryť škody na zdraví, nie však nároky z titulu náhrady nemajetkovej ujmy. Poukázal ďalej na skutočnosť, že voči žalovanému v 2. rade je uplatnený nárok premlčaný, nakoľko k nehode pri ktorej prišlo k úmrtiu Martiny Ochotníckej prišlo dňa 15.1.2011, premlčacia lehota začala plynúť dňa 16.1.2011, nárok voči žalovanému v 2. rade bol uplatnený až dňa 16.7.2014, teda zjavne po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty. Z uvedených dôvodov žiada aby súd návrh voči žalovanému v 2. rade zamietol.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov a ich právneho zástupcu, žalovaného v 1. rade a jeho právneho zástupcu, žalovaného v 2. rade a jeho právneho zástupcu, oboznámení sa s vyjadreniami účastníkov a s predloženými a zhromaždenými listinnými dôkazmi uvedenými vyššie, ako i oboznámením sa s obsahom celého spisového materiálu a zistil nasledovný skutkový a právny stav:
Žalovaný v 1. rade dňa 15.1.2011 v čase o 23,50 hod. v Obci Dolné Zelenice viedol po požití alkoholických nápojov osobné motorové vozidlo zn. Honda Civic, EČ TT-2986DJ, pričom v dôsledku neprimeranej rýchlosti stratil nad vozidlom kontrolu a narazil do betónového oplotenia, v dôsledku čoho utrpela Martina Ochotnícka viacero ťažkých zranení ktorým bezprostredne po nehode podľahla; v čase dopravnej nehody nebola Martina Ochotnícka pripútaná bezpečnostným pásom. Za uvedený skutok bol žalovaný v 1. rade Trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp.zn. 1T/25/2012 uznaný vinným z prečinu usmrtenia, ublíženia na zdraví a ohrozovania pod vplyvom návykovej látky, za čo bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov nepodmienečne (trest si odpykal, bol prepustený po 16 mesiacoch pre dobré správanie), a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo

na dobu 48 mesiacov. V čase dopravnej nehody bolo k motorovému vozidlu ktorým bola spôsobená dopravná nehoda uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného v 2. rade.
Žalobca v 1. rade bol otcom Martiny Ochotníckej, žalobkyňa v 2. rade bola jej matkou, žalobkyňa v 3. rade bola jej sestrou.
V čase usmrtenia žili všetci žalobcovia spolu s Martinou Ochotníckou v jednej (spoločnej) domácnosti; Martina Ochotnícka bola žiačkou základnej školy, rodina viedla riadny rodinný život, medzi členmi rodiny (žalobcami a nebohou) neboli žiadne rozpory, trávili spolu väčšinou svojho času, chodili na oslavy, dovolenky.
Žalobcovia v 1. a 2. rade boli v čase usmrtenia Martiny Ochotníckej zamestnaní, žalobkyňa v 3. rade študovala, t.č. žalobca v 1. rade pracuje u toho istého zamestnávateľa, avšak údajne z dôvodu psychických problémov v inej pozícii (predseda družstva / vedúci kuchyne), žalobkyňa v 2. rade je na materskej dovolenke (v roku 2013 sa narodilo žalobcom v 1. a 2. rade dieťa), žalobkyňa v 3. rade naďalej študuje.
Žalobca v 1. rade chce peniaze priznané v rámci priznanej náhrady využiť na liečbu a návštevu u psychológa, žalobkyňa v 2. rade na liečiteľov a nákup kahancov na cintorín, žalobkyňa v 3. rade na návštevu psychológov.
Žiadny zo žalobcov po smrti Martiny Ochodníckej nebol psychiatricky liečený, neboli hospitalizovaní, navštevovali a doposiaľ navštevujú psychológov (žalobkyňa v 2. rade skôr liečiteľov, žalobkyňa v 3. rade s návštevami prestala z dôvodu študijných povinností), občasne brali lieky na ukľudnenie (snažili sa im vyhýbať); zdravotný stav sa žalobcom výrazným spôsobom nezhoršil (žalobca v 1. rade má údajne v dôsledku smrti Martiny Ochotníckej problémy so žalúdkom a tlakom).
Žalovaný v 1. rade je zamestnaný na dobu určitú s platom 750,00 € mesačne, žiadne iné príjmy, ani majetok vyššej hodnoty nemá, býva so svojou matkou a sestrou; platí regresnú náhradu vo výške 4.800,00 € (v splátkach po 100,00 € mesačne). Svoj čin oľutoval, žalobcom sa snažil ospravedlniť.
Voči žalovanému v 2. rade podali žalobcovia návrh formou prednesu na pojednávaní konanom dňa 16.7.2014 (o pripustení vstupu žalovaného v 2. rade bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 19.8.2014) - žalovaný v 2. rade vzniesol námietku premlčania nároku podaného voči nemu.
Žalovaný v 1. rade ponúkol žalobcom z titulu náhrady za nemajetkovú ujmu sumu vo výške do 20.000,00 € v splátkach, čo žalobcovia odmietli.

Podľa čl. 19, ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.
Podľa § 13, ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.
Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 16 Občianskeho zákonníka kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.
Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.
Podľa § 420, ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

Podľa § 4, ods. 1 a ods. 2 zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.
Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.
Podľa § 15, ods. 1 zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 100, ods. 1 a ods. 2, prvá veta Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.
Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.
Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 160, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu alebo určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí.

Podľa § 142, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Podľa Z III (s. 208-209): Vedľa žalôb na zdržanie sa zásahov a žalôb na odstránenie následkov zásahov sú možné aj žaloby dožadujúce sa inej formy ochrany. Plynie to zo slova „najmä" použitého v prvej vete ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Touto inou formou ochrany sú žaloby o určenie, že určitým spôsobom sa zasiahlo do práv osobnosti žalobcu, alebo žaloby o určenie, že určité výroky sú nepravdivé. Tieto žaloby nie sú žalobami určovacími podľa ustanovenia § 80, písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, preto nie je potrebné, aby sa preukazoval právny záujem na tomto určení.
Podľa Rč 21/1995: Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy (§ 13, ods. 2 Občianskeho zákonníka) musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa ustanovenia (§ 13, ods. 1 Občianskeho zákonníka), a to najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na postavenie žalobcu v rodine a spoločnosti.
Podľa R 29/2001: Samotná závažnosť ujmy vzniknutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom pre určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Tieto okolnosti môžu byť významné tak u osoby postihnutej, ako aj u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila.
R 29/1983: Ak sa účastník občianskeho súdneho konania dovolá premlčania, nemôže súd premlčané právo (nárok) priznať; návrh na začatie konania v takom prípade zamietne. To platí pri práve (nároku) na náhradu škody aj v prípadoch, v ktorých nie je ešte preukázaná zodpovednosť za škodu alebo výška škody.

Ustanovenia § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka poskytujú právny základ nároku na náhradu imateriálnej ujmy spôsobenej jednotlivcovi usmrtením jemu blízkej osoby. V prípade že interpresonálne väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intenzitu, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia (ako čiastkového práva na ochranu osobnosti) za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, a je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť, a ak existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy. Právnym prostriedkom ochrany proti takémuto zásahu je návrh, ktorým sa fyzická osoba domáha primeraného zadosťučinenia, ktoré môže mať i podobu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch - v tomto prípade

má aktívnu legitimáciu subjekt ktorému svedčí existencia kvalifikovaného vzťahu s nebohým, nakoľko právo na súkromie je jedným za základných osobnostných práv fyzickej osoby tak, ako to má na mysli § 11 Občianskeho zákonníka. Protiprávne narušenie rodinných vzťahov zo strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Právo na súkromie je jedným zo základných osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému každý právny štát poskytuje ochranu (viď tiež Listinu základných práv a slobôd a Ústava SR - čl. 16, ods. 1, čl. 19 ods. 2). Úprava ochrany súkromia (vrátane rodinného súkromia) vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnene zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma; funkciou práva na súkromie je totiž zabezpečiť pre fyzickú osobu nerušenosť súkromnej sféry v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava rodinný život priraďuje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Ústava chráni aj súkromie fyzickej osoby v jej rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám - neoprávnené zásahy do týchto vzťahov možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života, do rodinného súkromia. S poukazom na vyššie uvedené je potrebné konštatovať že ustanovenie § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka poskytujú právny základ nároku na náhradu imateriálnej ujmy spôsobenej jednotlivcovi usmrtením jeho blízkej osoby.
Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia sleduje priznanie satisfakcie občanovi, ktorého osobnostné právo bolo porušené, a to so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu, pričom podmienkou priznania materiálnej satisfakcie je nemajetková ujma.
Primeranosť zadosťučinenia závisí od okolností, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu a bude spočívať v morálnom plnení; pokiaľ morálne zadosťučinenie nie je postačujúce, vzniká právo na peňažnú satisfakciu. Výšku peňažného zadosťučinenia súd určuje na základe voľnej úvahy, ktorá však nemôže byť svojvôľou - zákon ustanovuje súdu povinnosť prihliadnuť pritom na závažnosť vzniknutej ujmy, na okolnosti za ktorých k porušeniu práva došlo, ale aj na pomery osoby ktorá ujmu spôsobila. Určenie výšky peňažnej satisfakcie má byť s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu v súlade s požiadavkami spravodlivosti.
Účelom premlčania je pobádať oprávnený subjekt k tomu, aby pod sankciou premlčania uplatnil svoje právo v ustanovených lehotách, a aby tak (donekonečna) neodďaľoval požiadavku splnenia od povinného subjektu, teda jeho zmyslom je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch, a to prípadne aj za cenu straty vynútiteľnosti práva. Premlčaním je kvalifikované uplynutie času v dôsledku ktorého nárok (vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou, teda uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva ktorý uplynul bez toho, že by právo bolo vykonané. Vznesenia námietky premlčania má tak za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva (zánik jeho súdnej vymáhateľnosti), v dôsledku čoho premlčané právo nemožno súdne priznať. Takáto zmena (oslabenie) pôvodného práva vzniknutá premlčaním spočíva v skutočnosti, že dlžník môže po uplynutí premlčacej doby privodiť zánik vynútiteľnosti práva tým, že sa premlčania dovolá - ak teda žalovaný vznesie námietku, nárok zaniká (subjektívne právo síce trvá ďalej, ale iba vo forme naturálneho záväzku).
Všeobecná trojročná premlčacia doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je ustanovená osobitná premlčacia doba, a plynie odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, pričom právo môže byť vykonané prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu (keď je actio nata) - tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti (napr. na tom, že oprávnený nevedel o svojom práve).

Po vykonaní dokazovania a po skutkovom a právnom posúdení veci súd dospel k záveru, že návrh žalobcov voči žalovanému v 2. rade je potrebné zamietnuť; voči žalovanému v 1. rade je návrh dôvodný, súd sa ale nestotožnil s navrhovanou výškou nemajetkovej ujmy ktorú žiadali priznať.
V prvom rade sa súd zaoberal dôvodnosťou uplatneného nároku voči žalovanému v 2. rade (ako poisťovni u ktorej bolo motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená nehoda poistené), a dospel k záveru že je potrebné ho v tejto časti zamietnuť. Žalovaný v 2. rade totiž vzniesol námietku premlčania poukazujúc na skutočnosť, že k usmrteniu Martiny Ochotníckej (od čoho sa odvíja nárok žalobcov) prišlo dňa 15.1.2011, teda dňom kedy začala plynúť premlčacia lehota je nasledujúci deň (16.1.2011), nakoľko už v tento deň mohli žalobcovia vedieť kto smrť Martiny Ochotníckej zavinil, a eventuálne aj u koho bolo predmetné motorové vozidlo (ktorým bola spôsobená dopravná nehoda) poistené. Voči žalovanému v 2. rade však podali žalobcovia návrh formou prednesu na pojednávaní konanom dňa 16.7.2014 (o pripustení vstupu žalovaného v 2. rade bolo rozhodnuté uznesením zo dňa 19.8.2014), teda zjavne

po uplynutí (dňom 16.1.2014) trojročnej premlčacej doby, ktorá -keďže sa jedná o majetkové právo (aj keď vyplývajúce z práva na ochranu osobnosti)- sa na daný prípad vzťahuje. Keďže žalovaný v 2. rade vzniesol námietku premlčania nároku podaného voči nemu, a súd sa s uvedenou námietkou stotožnil, rozhodol o zamietnutí návrhu voči žalovanému v 2. rade. Z dôvodu procesnej hospodárnosti a efektivity sa súd už ďalej nezaoberal skúmaním dôvodnosti návrhu voči žalovanému v 2. rade (i keď podľa názoru súdu žalovaný v 2. rade ani nebol v konaní pasívne legitimovaný, nakoľko zo zák.č. 381/2001 Z.z. nevyplýva ani jeden zo spôsobov ktorý by založil pasívnu solidaritu, pričom ani § 15 nedáva pre tento záver dostatočný podklad. Pre posúdenie otázky pasívnej vecnej legitimácie poisťovne je rozhodujúce, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla by malo pokrývať náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, avšak iba v prípade, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej; zák.č. 381/2001 Z. z. v § 4, ods. 1 vymedzuje rozsah poistenia zodpovednosti, a nevyplýva z neho že by pod pojem škoda bolo možné podriadiť aj nemajetkovú ujmu, pričom ustanovenie explicitne vymenúva aké právo poistenému z poistenia vyplýva vo vzťahu k poisťovateľovi, ktorý za neho hradí poškodenému preukázané nároky). V časti návrhu voči žalovanému v 1. rade, ktorým žiadali žalobcovia priznať nemajetkovú ujmu z dôvodu, že žalovaný v 1. rade zavinil smrť Martiny Ochotníckej, čím zasiahol do osobnostných práv žalobcov, do ich práva na súkromie a rodinný život sa súd s návrhom v zásade stotožnil. Žalovaný v 1. rade totiž dňa 15.1.2011 v čase o 23,50 hod. v Obci Dolné Zelenice viedol po požití alkoholických nápojov osobné motorové vozidlo zn. Honda Civic, EČ TT-2986DJ, pričom v dôsledku neprimeranej rýchlosti stratil nad vozidlom kontrolu a narazil do betónového oplotenia, v dôsledku čoho utrpela Martina Ochotnícka viacero ťažkých zranení ktorým bezprostredne po nehode podľahla; za uvedený skutok bol žalovaný v 1. rade Trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp.zn. 1T/25/2012 uznaný vinným z prečinu usmrtenia, ublíženia na zdraví a ohrozovania pod vplyvom návykovej látky, za čo bol odsúdený k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov nepodmienečne (trest si odpykal, bol prepustený po 16 mesiacoch pre dobré správanie), a bol mu uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 48 mesiacov. Spôsobenie smrti blízkej osoby z uvedeného dôvodu je bezpochyby zásahom do osobnostných práv pozostalých, hlavne do ich práva na súkromie a rodinný život, nakoľko vzťahy medzi nebohou Martinou Ochotníckou a žalobcami (v 1. a 2. rade ako rodičmi, a v 3. rade ako sestrou) boli silné a intenzívne, všetci bývali až do dopravnej nehody Martiny Ochotníckej v spoločnej domácnosti, denne sa stretávali, chodili na rodinné oslavy a dovolenky, nebolo medzi nimi žiadnych konfliktov; silne a intenzívne prežívali, a prežívajú doposiaľ všetci žalobcovia smrť Martiny Ochotníckej. Žalobcovia tvorili s nebohou fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, v dôsledku nečakanej smrti prežívajú žalobcovia pocity nervozity, úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, stratili možnosť viesť s ňou súkromný život a sú od jej smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu lásky a radosti s ňou prežívaných - protiprávnym konaním žalovaného prišlo tak k nezvratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov a tým k zásahu do ich osobnostných práv, a práva na súkromie a rodinný život; vzniknutá trauma je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná.

Z dôvodov uvedených vyššie je na mieste postup a použitie ustanovenia § 13, ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko postup podľa ods. 1 tohto ustanovenia sa súdu nezdá postačujúci, resp. ani nie je dosť dobre možný vzhľadom na nezvratnosť situácie (smrť), nie je možné domáhať sa aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti a aby sa odstránili následky týchto zásahov, t.j. v tomto konkrétnom prípade prichádza do úvahy náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej výšku určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, ale aj na osobu škodcu (žalovaného v 1. rade). Po zvážení všetkých skutočností však súd dospel k záveru že nie je namieste poskytnutie nemajetkovej ujmy vo výške tak, ako to požadujú žalobcovia, nakoľko nebol preukázaný mimoriadne masívny zásah do ich osobnostných práv, neboli preukázané mimoriadne zvýšené nepriaznivé následky smrti Martiny Ochotníckej na nich. Je síce pravdou že žalobcovia a nebohá mali medzi sebou vytvorené silné väzby, ale jej strata (s ktorou takmer nie je možné sa vyrovnať, čo súd chápe a akceptuje) je zmiernená tým, že ostatní žalobcovia ostali žiť v spoločnej domácnosti, žalobcom v 1. a 2. rade sa krátko po smrti Martiny Ochotníckej narodilo ďalšie dieťa, nebolo preukázané že smrť Martiny Ochotníckej mala výrazne nepriaznivé následky na ich zdravotný stav, neboli liečení psychiatricky, neboli hospitalizovaní, takmer nič sa nezmenilo na spoločenskom resp. pracovnom (žalobca v 1. rade síce odstúpil z funkcie predsedu družstva ktorú vykonával pred smrťou Martiny Ochotníckej, avšak či to bol priamy a jediný následok jej smrti sa možno iba domnievať) postavení žalobcov. Súd vzal tiež do úvahy vek, postavenie, príjmové a majetkové pomery žalovaného v 1. rade (ako pôvodcu škodiacej udalosti), pričom sa jedná o mladého človeka vo veku 28 rokov (v

čase nehody mal 24 rokov), ktorý je zamestnaný na dobu určitú s platom 750,00 € mesačne, žiadne iné príjmy ani majetok vyššej hodnoty nemá; platí regresnú náhradu vo výške 4.800,00 € (v splátkach po 100,00 € mesačne) - prisúdenie nemajetkovej ujmy v požadovanej výške spolu 40.000,00 € súd preto považoval na príliš vysoké, ktorým by fakticky znemožnil resp. mimoriadne sťažil žalovanému v 1. rade založenie rodiny, zaobstaranie bytu, uspokojovanie jeho základných potrieb a pod. Tu treba tiež uviesť že žalovaný v 1. rade bol za spáchaný trestný čin riadne a právoplatne odsúdený (trest vykonal), svoj čin oľutoval a žalobcom sa snažil ospravedlniť; žalobcom ponúkol plnenie vo výške 20.000,00 €, ktoré však oni odmietli. Súd mal pri svojom rozhodovaní okrajovo na zreteli aj skutočnosť, že Martina Ochotnícka v čase dopravnej nehody nebola pripútaná bezpečnostným pásom (čo za určitých okolností mohlo zamedziť nepriaznivým následkom dopravnej nehody, resp. ich zmierniť). Prisúdenie nemajetkovej ujmy pre žalovaných v celkovej výške 34.000,00 € sa preto zdá súdu primerané (aj keď si uvedomuje že smrť blízkej osoby -dcéry a sestry- nemožne nahradiť žiadnym finančným plnením, ktoré by bolo trebárs aj vyššie ako žiadané žalobcami).
Súd povolil žalovanému v 1. rad splatiť prisúdenú sumu do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku v súlade s ustanovením § 160, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a to vzhľadom na výšku plnenia a na príjmové a majetkové pomery žalovaného v 1. rade.
Súd rozhodol o náhrade trov konania žalobcov vo vzťahu k žalovanému v 1. rade v zmysle ustanovenia § 142, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 149, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a v súlade s § 10, § 16 a § 17 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. tak, že úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania v sume 1.320,17 €, a to ako náhradu trov právneho zastúpenia (keď súd nebral do úvahy čiastočnú neúspešnosť žalobcov vo veci, a to v zmysle § 142, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku), pričom hodnota za jeden úkon právnej pomoci sa odvíjala od skutočnosti, že právny zástupca žalobcov zastupoval troch žalobcov (odmena sa preto znižuje o 50% za každý úkon právnej pomoci pre každého zo zastupovaných žalobcov). Súd potom priznal právnemu zástupcovi žalobcov odmenu za 7 úkonov právnej pomoci vo výške po 136,94 € (t.j. 50% zo sumy 91,29 € x 3) zvýšené o DPH 20% <spolu teda vo výške 1.150,30 €>, za 2 úkony právnej pomoci po 34,24 € {1/4-na zo sumy 136,94 €} zvýšené o DPH 20% <spolu teda vo výške 82,18 €>, 3x režijný paušál po 7,81 € zvýšené o DPH 20% <spolu teda vo výške 28,12 €>, 2x režijný paušál po 8,04 € zvýšené o DPH 20% <spolu teda vo výške 19,30 €>, 4x režijný paušál po 8,39 € zvýšené o DPH 20% <spolu teda vo výške 40,27 €>, proti procesne neúspešnému žalovanému v 1. rade.
Pri určení výšky trov právneho zastúpenia sa súd nestotožnil s ich vyčíslením právnym zástupcom žalobcov, keď za jeden úkon právnej pomoci žiadal odmenu v základnej výške 739,40 € (vychádzajúc pravdepodobne zo žalovanej sumy spolu vo výške 40.000,00 €), keď opomenul znenie § 10, ods. 8 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. podľa ktorej vo veciach ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka je tarifnou hodnotou 2.000,00 € ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy - z uvedeného dôvodu súd vychádzal za základ pre určenie tarifnej hodnoty sumu 91,29 €).
Súd vôbec nepriznal žalobcom účtované úkony právnej pomoci vo výške 369,70 € a režijný paušál 7,81 € (+ DPH) za úkon „odvolanie voči výzve Okresného súdu Trnava zo dňa 1.3.2013“ nakoľko tento právny úkon sa nedá považovať za účelný pre uplatnenie práva žalobcov, a za dva účtované právne úkony vo výške po 739,40 € a režijný paušál 8,04 €, resp. 8,39 € za „rokovanie s klientom dňa 2.7.2014“ a „rokovanie s klientom dňa 25.3.2015“ nakoľko podľa názoru súdu vzhľadom na skutkovú aj právnu nenáročnosť daného sporu takéto ďalšie porady právneho zástupcu s klientom neboli potrebné, a teda ani účelné (už vonkoncom nie v trvaní viac ako hodinu!). Súd nepriznal právnemu zástupcovi žalobcov 3/4-ny účtovaného právneho úkonu za účasť na pojednávaní dňa 16.7.2014, nakoľko toto pojednávanie bolo odročené bez prejednania veci a v zmysle § 14, ods. 5 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. patrí za tento právny úkon iba 1/4-na odmeny (t.j. 34,24 €, ktorá suma bola priznaná).
Súd rozhodol o náhrade trov konania žalobcov vo vzťahu k žalovanému v 2. rade v zmysle ustanovenia § 142, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 149, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a v súlade s § 10, § 16 a § 17 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. tak, že úspešnému žalovanému v 2. rade priznal náhradu trov konania v sume 263,26 €, a to ako náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci po 91,29 € <spolu teda vo výške 182,58 €>, 2x režijný paušál po 8,39 € <spolu teda vo výške 16,78 €>, 4x náhrada za stratu času (účasť na pojednávaní konanom dňa 29.4.2015) po 13,98 € <spolu teda vo výške 55,92 €>, spotreba PHM za cestu Bratislava - Trnava a späť (pojednávanie konané dňa 29.4.2015) pri spotrebe osobného motorového vozidla 5,1 l na 100 km a pri vzdialenosti Bratislava - Trnava a späť 114 km a pri cene PHM 1,374 € vo výške 7,98 €.
Ďalšie trov právneho zastúpenia si právny zástupca žalovaného v 2. rade neúčtoval a neuplatnil.
Vzhľadom k tomu že žalobcovia boli oslobodení od platenia súdneho poplatku (§ 4, ods. 2, písm. i) zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov), rozhodol súd o povinnosti

zaplatiť tento poplatok žalovaným v 1. rade, v zmysle § 2, ods. 2, prvá veta zák.č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, a to vo výške 2.040,00 € (položka č. 1., písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov), na účet tunajšieho súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, ku Krajskému súdu v Trnave, cestou podpísaného súdu, v troch vyhotoveniach.
V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podľa § 42, ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.